

ת"פ 32797/08/11 - מדינת ישראל נגד צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות עפר ופנוי אשפה בע"מ, צבי כהן, יחזקאל כהן, אברהם פנחס

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 32797-08-11 מדינת ישראל נ' לעבודות עפר ופנוי אשפה בע"מ ואח'

המאשימה	בפני	כב' השופט ד"ר עמי קובו
	מדינת ישראל	
נגד		
הנאשמים		1. צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות עפר ופנוי אשפה בע"מ 2. צבי כהן 3. יחזקאל כהן 4. אברהם פנחס

ב"כ המאשימה: עו"ד יונה שמיר

ב"כ הנאשמים: עו"ד אלדד מלר

גזר דין

רקע

1. הנאשמים הורשעו בהכרעת דין מפורטת בעובדות כתב האישום בעבירות הבאות:

א. **לכלוך והשלכת פסולת ופסולת בניין ברשות הרבים** - עבירות לפי סעיפים 13(א)(1) ו- 13(ב)(1)(א) יחד עם סעיף 2 ו- 4(א) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק שמירת הניקיון**"); ולגבי נאשמים 2-3, גם עבירות לפי סעיף 15 לחוק הנ"ל.

ב. **ניסיון להשליך פסולת, לרבות פסולת בניין, ברשות הרבים ולכלוך רשות הרבים** - עבירות לפי סעיפים 13(א)(1), 13(ב)(1) יחד עם סעיף 2 ו- 4(א) לחוק שמירת הניקיון, וסעיף 25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ולגבי נאשמים 2-3, גם עבירות לפי סעיף 15 לחוק הנ"ל.

ג. **ניהול עסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין**, עבירות לפי סעיפים 4 ו- 14 יחד עם סעיף 14 א' לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק רישוי עסקים**"), ולגבי נאשמים 2-3, גם לפי סעיף 15(2) לחוק הנ"ל. זאת למעט נאשם 4 אשר זוכה מעבירה של ניהול עסק ללא רישיון.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, וכפי שנקבע בהכרעת הדין, נאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") הינה חברה פרטית. נאשם 2 היה בתקופה הרלוונטית בעל מרבית המניות (למעלה מ- 99%) בנאשמת ומנהל בנאשמת. כמו-כן, החזיק נאשם 2 בחלקה המצויה בין מושב חבצלת השרון לבין שכונת רסקו בנתניה (להלן: "**השטח**").

נאשם 3 היה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עובד בכיר בנאשמת. נאשם 4 היה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום נהג שהועסק בנאשמת.

3. השטח הינו שטח חקלאי, ועל אף ייעודו החקלאי של השטח, נאשם 2 עשה בו שימוש אחר ומסחרי, לרבות טיפול בפסולת, חנייה של מכולות ריקות ומלאות באשפה מגוונת, הטמנת אשפה.

4. עסק של טיפול בפסולת, אתר סילוק פסולת והטמנת אשפה טעון רישוי, לפי פריטים 5.1(ב) ו- 5.1(ד) בתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה-1995.

5. ביום 4.2.09 בשעה 15:00 לערך נצפו ותועדו שתי משאיות מתוצרת סקאניה, אחת לבנה והשניה צהובה, כשהן משליכות פסולת בניין לתוך בור בשטח או בסמוך לו. לאחר השלכת הפסולת, כיסו טרקטורים מסוג יעה אופני ("שופל") את הפסולת שהושלכה באדמה.

6. ביום 5.2.09 בין השעה 13:30 לשעה 19:45 נצפה ותועד שופל בבעלות הנאשמת נהוג על-ידי נאשם 3 כשהוא כורה בור בשטח או בסמוך לו ("הבור"), ומשאית בבעלות הנאשמת, נהוגה על-ידי נאשם 4, כשהיא מרוקנת מכולה מלאה בפסולת מסוגים שונים, לרבות פסולת בניין, פסולת תעשייתית, פסולת גזם ופסולת רקבובית לתוך הבור.

7. לאחר שנצפתה ותועדה שפיכת הפסולת לבור, כאמור לעיל, זוהה נאשם 4 כשהוא מוריד את המכולה הריקה מהמשאית אשר הייתה נהוגה על ידו באותה עת, מעמיס על המשאית מכולה נוספת מלאה באשפה ונוסע בנסיעה אחורית לכיוון הבור במטרה לשפוך לתוכו את תכולת המכולה הנוספת. בשלב זה, נעצרה הפעילות במקום על-ידי מפקחי המשטרה הירוקה ושוטרי משטרת ישראל.

8. כמו-כן, נצפו ותועדו ביום 5.2.09 בין השעה 12:00 לשעה 16:30, שבע מכולות מלאות בפסולת מסוגים שונים, כשהן מובאות לשטח ומאוחסנות בסמוך לבור או בסביבתו.

9. עוד נקבע בהכרעת הדין כי יש לקבל את טענת ההגנה שלמקום הובאה אדמה נקייה לצורך נטיעה וכי אחת ממטרותיהם של הנאשמים הייתה הכשרת הקרקע לשם נטיעה עליה. ברם, לצד זאת, נקבע כי למקום הובאה אף פסולת שהושלכה לתוך בור שנחפר במקום וכן נעשה ניסיון להשליך פסולת נוספת לבור. העובדה שבוצעה פעולה חוקית, לצד הפעולה הבלתי חוקית, אינה מובילה למסקנה שלא בוצעה פעולה בלתי חוקית.

10. כמו-כן, נדחתה בהכרעת הדין טענת המאשימה כי הנאשמים הפעילו במקום אתר פראי (פיראטי) לסילוק פסולת בשטח. נקבע כי הראיות בתיק מעידות על אירועים בודדים של השלכת פסולת, ועל אירוע בודד של ניסיון להשלכת פסולת, ולא על הפעלת אתר לסילוק פסולת בשטח.

עדויות לעונש

11. מטעם ההגנה העידו מספר עדים לעונש, אשר העידו על אודות תרומתו של נאשם 2 לקהילה ולנזקקים, ותמיכתו באחרים.

טיעוני הצדדים

12. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד יונה שמיר, הנאשמים הינם רצידיביסטים בעבירות סביבתיות, בבחינת שור נוגח. בשל אופי פעילותם העסקית והכלכלית, שעיקרו עיסוק רב גוני ורחב היקף בפסולות, האינטרס הציבורי מחייב עמוד 2

ענישה מחמירה שיהיה בה כדי להעביר מסר שמי שבוחר לבצע עבירות סביבתיות וכלכליות, יושב לו כגמולו. המאשימה הצביעה על מגמת ההחמרה בענישה במקרים דומים בשנים האחרונות. לעמדת המאשימה יש להחמיר את הענישה בגין עבירות מסוג זה משום שעבירות סביבתיות הן עבירות כלכליות מטבען וכדי שהענישה תוכל להשיג את תכלית ההרתעה נדרשים קנסות גבוהים שיגרמו לנאשמים להפנים את עלויות הפגיעה בסביבה וכך ביצוע העבירות יהפוך לבלתי כדאי. בידי הנאשמים מופקדת מלאכת איסוף הפסולת של הרשות המקומית, והנאשמים במקום להשליך את הפסולת לאתרים מורשים, השליכו אותה בחצרם האחורית. המאשימה עתרה להשית על הנאשמים קנסות מכבידים, מאסר על תנאי לנאשם 2, עבודות שירות ופסילת רישיון לנאשם 3, וחילוט המשאית.

13. לטענת ב"כ הנאשמים, עו"ד אלדד מלר, ההרשעה עצמה פוגעת באופן קשה בנאשמים, וזאת משום שההרשעה מונעת מנאשמת 1 מלגשת למכרזים עירוניים, ועקב כך נגרמים לה הפסדים של מיליוני שקלים חדשים. הנאשמת 1 עוסקת באופן שוטף בהתמודדות במכרזים של רשויות מקומיות לאיסוף, פינוי ומחזור פסולת, ומרבית הרשויות קובעות תנאי סף של העדר הרשעה פלילית בעבירות מסוג זה. עוד טענה ההגנה כי הנאשמים חשים כי הם נרדפים על-ידי המאשימה באמצעות ריבוי כתבי האישום שהוגשו נגדם בשנים האחרונות, אשר מחלקם זוכו. לפיכך, עתרה ההגנה לבטל את ההרשעה, וזאת בשל העדר הלימה בין חומרת העבירה המיוחסת לנאשמת 1 לבין הנזק שייגרם עקב הרשעתה. לחילופין, עתרה ההגנה להסתפק בקנס סמלי. ההגנה הגישה אסופת תמונות אשר ממחישה את מצב השטח כיום, שהינו ללא דופי, וכן מכתבי תודה שקיבלו הנאשמים.

14. נאשם 2 טען כי עוסק בתחום פינוי פסולת במשך 40 שנה, ועובר תקופות מאוד קשות. הוא עוסק בפינוי פסולת ברחבי הארץ, ומקפיד על שמירה על איכות הסביבה. הוא מפרנס מאות עובדים, ומעולם לא קיבל עזרה מהמדינה או מאיש. כיום השטח ללא דופי. הנאשם 2 הדגיש את מחויבות החברה לשמירה על איכות הסביבה ואת הקפדתה על נהלים תקינים בנושא.

15. נאשם 3 טען כי הפקחים "תפרו להם תיק", וכי מי שהכניס את הפסולת לבור הם פקחים המשרד לאיכות הסביבה. עוד ביקש שנאשמים 1-2 לא יורשעו כדי לא לפגוע בפרנסת העובדים.

16. נאשם 4 טען שנציגי המדינה הם שקרנים.

דין

17. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים סבורני כי יש לגזור על הנאשמים עונש של קנס משמעותי, כל אחד בהתאם לחלקו היחסי בכתב האישום ונסיבותיו, וזאת לצד התחייבות להימנע. לגבי נאשם 3, סבורני כי יש להשית עליו אף מאסר מותנה ופסילה מותנית.

סוגיית ביטול ההרשעה

18. לעניין עתירת ההגנה לביטול הרשעת נאשמים 1-2 בדין, ולהסתפקות בסיום הליך באי-הרשעתה, סבורני כי לא קיימת הצדקה לכך. אמנם, הדין מכיר באפשרות לסיום הליך נגד תאגיד באי-הרשעה (רע"פ 8487/11 **חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ נ' מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה** (23.10.12)), ואולם ניתן לעשות כן במקרים חריגים בלבד. במקרה דנן, ראשית, לא הייתה נטילת אחריות כלשהי מצד הנאשמים. ככלל סיום הליך באי-הרשעה מקובל במקרים של סיום הליך בהתאם להודאת הנאשמים. כמו-כן, ככלל, סיום הליך באי-הרשעה רלוונטי בעיקרו למי שאין לחובתו הרשעות קודמות. ברם לחובתם של נאשמים 1 ו-2 מספר הרשעות קודמות.

19. זאת ועוד, טענת ההגנה המרכזית הינה שהרשעת נאשמים 1-2 בדין תימנע מהם אפשרות לגשת למכרזים

עירוניים להובלת אשפה ולפינוי פסולת. ההגנה אף צירפה דוגמאות של מכרזים כאמור להוכחת טענתה (נע/1). ברם, סבורני כי אין בדוגמאות הנ"ל כדי לסייע להגנה. זאת משום, שכאמור לעיל, יש לחובתם של נאשמים 1-2 הרשעות קודמות לא מעטות, לרבות מהעת האחרונה. לגבי נאשם 2 רק ביום 8.12.13 הפכה אחת ההרשעות הקודמות לחלוטה (ע"פ (מח' מרכז-לוד) 8117-05-13), ולגבי נאשמים 1-2 קיימת הרשעות נוספת שאינה חלוטה (ת"פ (פ"ת) 27714-11-09 (27.11.13)). יש לציין, כי די בהרשעות הקודמת החלוטה של נאשם 2 האמורה לעיל, כדי למנוע אף מהנאשמת 1 מלגשת למכרזים, וזאת בשים לב לתנאי הסף אשר מופיע במכרזים בדבר העדר הרשעות קודמות בעבירות על דיני איכות הסביבה גם כלפי נושא משרה בתאגיד (נע/4).

20. בנסיבות אלה, המגבלה על יכולת לגשת למכרזים אינה תוצאה של תיק זה בלבד, אלא של תיקים נוספים שבהם הורשעו הנאשמים, אשר די בהם כדי למנוע מהמאשימה מלגשת למכרזים.

21. לפיכך, בשים לב למכלול השיקולים הנוגעים למקרה דנן, להעדר לקיחת אחריות, ולעברם הפלילי של הנאשמים, ולכך שהמגבלה על היכולת לגשת למכרזים אינה נובעת מתיק זה בלבד, לא שוכנעתי כי ניתן להיעתר לבקשה ולבטל את הרשעתם בדין. יחד עם זאת, יהיה מקום להעניק משקל לפגיעה הכלכלית בנאשמים עקב ההרשעה, במסגרת שיקולי הענישה.

קביעת מתחם העונש ההולם

22. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה, שהינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

23. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו ההגנה על איכות הסביבה. מדובר בערך מוגן מקדמת דנא, כדברי קהלת: "רְאֵה, אֶת-מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים: כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן, אֶת אֲשֶׁר עָוְתוּ" (קהלת, ז 11). כפי שטענה המאשימה בשנים האחרונות קיימת מודעות הולכת וגוברת לחשיבות הערך המוגן של ההגנה על איכות הסביבה, אשר מתבטאת גם בהחמרה מסוימת בענישה בעבירות סביבתיות.

24. על חשיבות ההגנה על הערך המוגן עמד כב' הנשיא א' ברק בבג"צ 4128/02 **אדם טבע ודין נ' ראש ממשלת ישראל**, פ"ד נח (3) 503 (2004):

"האדם הוא חלק מסביבתו. הוא מקיים עם סביבתו יחסי גומלין. הוא משפיע על סביבתו והוא מושפע ממנה. הקרקע, המים, האוויר הם היסודות לקיום האנושי... הם הבסיס לקיום הפיזי. הם הבסיס לקיום הרוחני. איכות החיים נקבעת על-פי איכות הסביבה. אם לא נשמור על הסביבה, הסביבה לא תשמור עלינו. מכאן החשיבות הרבה - לכל פרט ופרט ולחברה ככלל - בשמירה על איכותה של הסביבה שבה מתנהלים חיינו... אכן, אחד האתגרים החשובים ביותר של ימינו (בעולם ובישראל) הוא זה של איכות הסביבה. יש בו ביטוי לצורך של "[שמירת הטבע והנוף - מעשה בראשית - בלא שיד אדם תקלקל את מעשה הבריאה" (השופט מ' חשין בבג"ץ 2920/94 הנ"ל, בעמ' 455). אחד הערכים החברתיים הראויים להגנה הוא זה של שמירה על משאבי הטבע".

ר' גם רע"פ 6990/10 **דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ' מדינת ישראל** (24.11.10).

25. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה ברף בינוני של העבירה. מחד גיסא, קיימת חומרה בכך שמדובר בפסולת בניין ופסולת רקבובית אשר הושלכה לשטח אשר מצוי בין המושב לבין שכונת מגורים. מאידך גיסא, הפסולת הושלכה בשטח שבבעלותו ובחזקתו של נאשם 2, תוך כיסויה ולאחר מכן נטיעת מטע מעליה, כך שהפגיעה בסביבה אינה רבה. עוד יש ליתן את הדעת לכך שמדובר באירועים ממוקדים אשר בוצעו במשך יומיים, ואין המדובר בפעילות מתמשכת על-פני תקופה.

26. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים קנסות במנעד רחב, כמפורט להלן:

א. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 35313-07-12 **צארצור נ' מדינת ישראל** (30.12.12), נדון עניינו של נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בכך שבהיותו הבעלים והנהג של משאית, שפך פסולת ופסולת בניין בשטח פתוח ברשות הרבים. בית-המשפט המחוזי הקל בעונשו, כך שנגזר עליו קנס כספי בסך של 55,000 ₪ וחתימה על התחייבות בסך 100,000 ₪, וזאת חלף קנס בסך של 80,000 ₪.

ב. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 6288-05-13 **חדיגה נ' מדינת ישראל** (1.12.13), נדחה ערעורם של הנאשמים באשר לגובה הקנס שהוטל עליהם. הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם בביצוע שתי עבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת והנאשם 1 הורשע אף בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון. באותו עניין הנאשמים הורשעו בהשלכת פסולת בשני מקרים בשטח השייך להם. על הנאשם 1 הוטל קנס בסך של 50,000 ₪ ועל הנאשם 2 הוטל קנס בסך של 15,000 ₪ וכן התחייבות בסך של 10,000 ₪.

באותו עניין קבע בית-המשפט המחוזי בנוגע למתחם העונש ההולם, כי בית-המשפט קמא אמנם לא קבע מספרית את מתחם הענישה בכל הקשור לקנס אך הביא את העונש המירבי שהיה צמוד לעבירה של השלכת פסולת בעת ביצוע המעשה על ידי המערערים שעמד על 75,000 ₪ וכן הביא את העונש המירבי שהיה צמוד לעבירה של השלכת פסולת בניין בזמן ביצועה על-ידי המערערים שהיה 226,000 ₪.

ג. בעפ"פ (מח' חי') 20526-01-10 **בשר נ' המשרד להגנת הסביבה** (2.2.10) דחה בית-המשפט המחוזי ערעור על גזר דין שבו הוטל על הנאשם קנס בסך של 40,000 ₪ בגין עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים ועבירות נלוות.

ד. בעפ"א (מח' מרכז-לוד) 3482-04-08 **וילנר נ' עיריית נתניה** (29.12.10), התקבל ערעורה של המדינה, באשר לגובה הקנס, על קולת העונש בעניינם של הנאשמים, אשר הורשעו בביצוע עבירה שעניינה איסור לכלוך והשלכת פסולת. הנאשם 1 הורשע אף בעבירה שעניינה ניהול עסק ללא רישיון. בית המשפט המחוזי העמיד את שיעור הקנס שבו חויב כל אחד מהנאשמים על סך של 20,000 ₪, והותיר את ההתחייבות לכל אחד מהנאשמים על סך של 25,000 ₪.

ה. בעפ"פ (מח' י-ם) 8491-02-12 **דויאת נ' מדינת ישראל** (1.5.12), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של השלכת פסולת בניין, ונגזר עליו קנס בסך של 20,000 ₪, וכן התחייבות בסך של 20,000 ₪.

ו. בת"פ (נת') 5202/09 **מדינת ישראל נ' צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות עפר** (20.3.13) הוטלו על הנאשמים קנסות בסך של 50,000 ₪ כל אחד (ערעור לבית-המשפט המחוזי נדחה).

ז. בת"פ (פ"ת) 27714-11-09 **מדינת ישראל נ' צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות**

- עפר ופינוי אשפה** (27.11.13) הוטלו על הנאשמים בגין מספר רב של עבירות לפי חוק שמירת הניקיון קנסות של 200,000 ₪, 100,000 ₪ ו- 50,000 ₪ (ערעור על פסק-הדין תלוי ועומד).
- ח. בת"פ (פ"ת) 3753-01-10 **מדינת ישראל נ' שתיווי** (26.1.12), הורשע הנאשם 1 בשלושה אישומים של השלכת פסולת ממשאית, ונדון לקנס בסך של 110,000 ₪ ולהתחייבות בסך של 75,000 ₪.
- ט. בת"פ (כ"ס) 27655-11-09 **מדינת ישראל נ' חאג' יחיא** (11.9.13), הורשע הנאשם 3 בביצוע עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים והנאשם 4 הורשע בביצוע עבירת ניסיון להשלכת פסולת ברשות הרבים. על הנאשם 3 הוטל קנס בסך של 75,000 ₪ וכן התחייבות באותו סכום ועל הנאשם 4 הוטל קנס בסך של 50,000 ₪ וכן התחייבות באותו סכום. ערעור בעניינם של הנאשמים תלוי ועומד בפני בית המשפט המחוזי מרכז-לוד.
- י. בת"פ (רמ'י) 11847-08-11 **מדינת ישראל נ' גיען** (2.6.13), הורשע הנאשם 1 בביצוע עבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת ובניהול עסק ללא רישיון, ונדון לקנס בסך של 50,000 ₪ ולהתחייבות בסך של 60,000 ₪.
- יא. בת"פ (ראשל"צ) 1311-10-11 **מדינת ישראל נ' אליקים בן ארי בע"מ** (15.4.12) הורשעו הנאשמים 2 ו-3 בעבירות של השלכת פסולת ונדונו, בהתאם להסדר הטיעון, לקנסות בסך של 40,000 ₪ ו- 20,000 ₪ ולהתחייבויות בסך של 80,000 ₪ ו- 40,000 ₪ בהתאמה.
- יב. בת"פ (פ"ת) 37759-11-11 **מדינת ישראל נ' סרסור** (30.1.12) הוטלו על נאשמים שהורשעו, במסגרת הסדר טיעון, בהשלכת פסולת ממשאית ברשות הרבים, קנסות בסך של 40,000 ₪ ו- 10,000 ₪, וכן התחייבויות בסך של 60,000 ₪ ו- 20,000 ₪ בהתאמה.
- יג. בת"פ (כ"ס) 2215/09 **מדינת ישראל נ' עבד אל חי** (12.5.13), הורשע הנאשם 2, בשני כתבי אישום, בביצוע עבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת ובניהול עסק ללא רישיון, ונגזר עליו קנס בסך של 40,000 ₪. הנאשם 2 שימש כקבלן העבודות בשטח, מזמין העבודה ונותן ההנחיות, ואילו הנאשם 3 עבד כשכיר, ולכן הוטל עליו, בגזר דין נפרד, קנס בסך של 16,000 ₪.
- יד. בת"פ (פ"ת) 26740-09-10 **מדינת ישראל נ' טאהא** (28.2.13), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של איסור לכלוך והשלכת פסולת, והוטל עליו קנס בסך של 30,000 ₪, וכן התחייבות בסך של 60,000 ₪.
- טו. בת"פ (עכו) 40225-02-11 **מדינת ישראל נ' פוליגרין ישראל בע"מ** (12.11.13), הורשעו הנאשמים בביצוע עבירות של ניהול עסק ללא רישיון. על הנאשמת 1 הוטל קנס בסך של 30,000 ₪ וכן התחייבות בסך של 30,000 ₪ ועל הנאשמים 2 ו-3 הוטל קנס בסך של 7,000 ₪ וכן התחייבות בסך של 9,000 ₪ לכל אחד.

27. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

- א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה**; מדובר במעשים שקדם להם תכנון מוקדם, ואף הסתרה.
- ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה**;

(1) נאשמת 1 - הינה חברה בע"מ אשר בבעלותה המשאית והמכולות.

(2) נאשם 2 - הינו הבעלים והמנהל של נאשמת 1, וכן הבעלים של השטח החקלאי שבו הושלכה הפסולת. עם זאת, לא יוחסה לו בכתב האישום עבירה עצמאית של השלכת פסולה, אלא אחריות של נושא משרה בלבד (פסקה 92 להכרעת הדין; פסקה 19 לסיכומי המאשימה).

(3) נאשם 3 - הינו מי שהיה אחראי בפועל על ביצוע ההשלכה. הוא זה שנהג ביעה האופני (שופל) כשהוא כורה את הבור בשטח. ביחס בין הנאשמים השונים, חלקו של נאשם 3 הינו המשמעותי ביותר.

(4) נאשם 4 - הינו מי שהשליך בפועל פסולת, לפי הנחייתו של נאשם 3.

ג. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הינו בעיקרו מטרד ריח עקב השלכת האשפה במקום, אשר כוללת אשפה אורגנית.

ד. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה** אינו רב. האשפה הוטמנה בשטח פרטי של נאשם 2 (או בגבול השטח), וכוסתה באדמה נקייה, כאשר מעליה נשתל מטע עצים. בהכרעת הדין התקבלה טענת הנאשמים לפיה במקום בוצעו עבודות להכנת השטח לנטיעת המטע. כיום קיים במקום מטע מניב (נע/2). יש לציין כי כבר במועד האירוע הובאה למקום אדמה נקייה.

28. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו עבור נאשמת 1 החל מקנס בסך 20,000 ₪ ועד 100,000 ₪; עבור נאשם 2 החל מ- 5,000 ₪ ועד 30,000 ₪; עבור נאשם 3 החל מ- 20,000 ₪ ועד 100,000 ₪; עבור נאשם 4 החל מ- 5,000 ₪ ועד ל- 30,000 ₪.

29. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

30. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם**; מובן הדבר כי קנס כספי מכביד יפגע בכל אחד מהנאשמים.

ב. **הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו**; כאמור לעיל, עצם ההרשעה פוגעת באופן קשה בנאשמים 1-2 בכך שתמנע מהם אפשרות לגשת למכרזים עירוניים מסוימים בתקופה הקרובה, ובכך תיפגע פרנסתם של הנאשמים 1-3 בבני משפחות הנאשמים 2-3, וכן של מאות עובדי החברה אשר לא חטאו. יחד עם זאת, הנאשמים הורשעו במקביל בתיקים נוספים, כך שאף אלמלא ההרשעה, התוצאה לא הייתה שונה באופן מהותי, כפי שהובהר לעיל.

ג. **מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה**; ניכר כי הנאשמים שיקמו את השטח לאחר הטמנת הפסולת, נטעו במקום מטע מניב פירות, וכיום אין במקום מפגע כלשהו.

ד. **שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו**; בכל הנוגעים לנאשמים 1-3 מובן שכפירתם אינה נזקפת לחובתם. בכל הנוגע לנאשם 4, הרי שיש לזקוף לזכותו של שיתוף הפעולה שלו עם רשויות אכיפת החוק. נאשם 4 אמנם בשלב המשפט התכחש לאמור בחקירתו, ואולם הודאתו בחקירה המאוחרת, היוותה נדבך ממשי בראיות המאשימה (פסקאות 51 ו- 76 להכרעת הדין מיום

3.11.13).

ה. **התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה**; נאשם 2 תורם רבות לקהילה, ולנזקקים ומקדיש רבות ממרצו ומכספו למען הזולת, ועל כך אין עוררין (נע/3; עמ' 65, ש' 7-27).

ו. **התנהגות רשויות אכיפת החוק**; לטענת הנאשמים רשויות החוק מתנכלות להם. טענה זו אמנם לא הוכחה כדבעי, ואין די בפסקי-הדין שבהם זוכו כדי להוכיח את הטענה, אך יש ליתן את הדעת לכך שזו תחושתם הסובייקטיבית של הנאשמים.

ז. **חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה**; יש ליתן משקל ממשי לחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה, וזאת בשים לב לכך שהעבירות בוצעו בשנת 2009, וכתב האישום הוגש רק בחודש אוגוסט 2011.

ח. **עברם הפלילי של הנאשמים או העדרו:**

(1) לחובתה של נאשמת 1 הרשעות קודמות בעבירות דומות (ת"פ (פ"ת) 27714-11-09 (27.11.13) - פסק-דין שאינו חלוט; ת"פ (נת' 13526-07-09 (11.4.11); וכן הרשעות נוספות בתיק עמ"ק.

(2) לחובתו של נאשם 2 מספר הרשעות קודמות בעבירות דומות כדלקמן: ע"פ (מח' ת"א) 70224/99 (4.10.99); ת"פ (כ"ס) 1863/05 (5.9.07); ת"פ (נת' 5929/06 (9.6.10) (ערעור על פסק-הדין נדחה בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 8117-05-13 (8.12.13)); הרשעות בצירוף תיקי עמ"ק; וכן הרשעה מן העת האחרונה שאינה חלוטה (ת"פ (פ"ת) 27714-11-09 (27.11.13)).

(3) לחובתו של נאשם 3 שתי הרשעות קודמות בעבירות דומות מהשנים 2010 ו-2007, וכן הליך שהסתיים ללא הרשעה בעבירות איומים ותקיפת עובד ציבור משנת 2008.

(4) נאשם 4 נעדר עבר פלילי קודם.

ריבוי העבירות הקודמות של הנאשמים, למעט נאשם 4, בעבירות דומות נזקף לחובתם.

31. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לעברם הפלילי הקודם של הנאשמים 1-3 בעבירות דומות. לגבי נאשם 4, אשר כיום אינו עובד בנאשמת 1, שיקול הרתעת היחיד אינו בעל משקל ממשי.

32. עבירה לפי חוק שמירת הניקיון היא עבירה כלכלית בעיקרה. לפיכך, אף הענישה בעבירות אלה צריכה להיות כלכלית, ומכאן שיש להטיל קנסות משמעותיים, באופן הולם לביצוע העבירה, וכדי להרתיע את הנאשמים מלשוב ולבצע.

33. באיזון בין השיקולים השונים סבורני כי יש לגזור על הנאשמים קנסות כספיים משמעותיים, בהתאם לחלקם היחסי במעשים וליתר השיקולים האמורים לעיל.

חילוט המשאית

34. המאשימה עתרה בשולי טיעוניה אף לחילוט המשאית.

35. סעיף 15 ב' לחוק שמירת הניקיון קובע את ההוראות הבאות בנוגע לחילוט חפץ ששימש לביצוע עבירה:

"(א) הורשע אדם בעבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש, לצוות על חילוט חפץ ששימש לביצוע עבירה כאמור.

36. ברם, בכתב האישום לא הודיעה המאשימה כי אם יורשעו הנאשמים בדין, תעתור לכך, אלא נרשם בכתב האישום, כי אם יורשעו בדין, תעתור המאשימה לפסילת רישיון הרכב. מן הראוי היה שהמאשימה תציין בכתב האישום כי יש בכוונתה לעתור לחילוט המשאית, ככל שיורשעו הנאשמים בדין.

37. בנסיבות המקרה דנן, ובשים לב לאיזון בין חומרת העבירה, נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, ולקנסות אשר מוטלים, סבורני כי אין מקום להורות אף על חילוט המשאית.

סוף דבר

38. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת 1

א. **קנס כספי בסך של 40,000 ₪.**

ב. חתימה על התחייבות בסך של 80,000 ₪ לבל תעבור במשך שנה מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשעה.

נאשם 2

ג. **קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.**

ד. חתימה על התחייבות בסך של 20,000 ₪ לבל יעבור במשך שנה מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשעה. ההתחייבות תיחתם תוך 10 ימים, וככל שלא תיחתם ייאסר הנאשם למשך 7 ימים.

נאשם 3

ה. 3 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשע או כל עבירה לפי חוק שמירת הניקיון.

ו. **קנס כספי בסך של 50,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו.**

ז. חתימה על התחייבות בסך של 100,000 ₪ לבל יעבור במשך שנה מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשעה. ההתחייבות תיחתם תוך 10 ימים, וככל שלא תיחתם ייאסר הנאשם למשך 7 ימים.

ח. 3 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה, לבל יעבור הנאשם במשך שנה מהיום עבירה של השלכת פסולת מרכב.

נאשם 4

ט. **קנס כספי בסך של 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.**

כל הקנסות, לכל הנאשמים, ישולמו בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.4.14. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

עמוד 9

הקנסות ישולמו לקרן לשמירת הניקיון שליד המשרד להגנת הסביבה.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ג שבט תשע"ד, 14 ינואר 2014, במעמד הצדדים.